

Mentor en examiner: onverenigbare functies?

Het is juni. Een jonge vrouw zit in het examenjaar van een drie- of vierjarige mbo-opleiding in de sector Welzijn & Educatie. Ze is een jaar of twintig, ruimschoots meerderjarig dus. De meeste examenonderdelen heeft ze met succes afgelegd, maar helaas blijkt ze de laatste onderdelen te moeten herkansen. Bij deze onderdelen was haar mentor als enige beoordelaar opgetreden. Zij vraagt zich af of de functies van mentor en examiner verenigbaar zijn (FOK 12/6/2014).¹ Op het eerste gezicht is dat een rare vraag, want de mentorfunctie wordt gewoon door docenten vervuld. Maar bij nadere beschouwing is de vraag zo gek nog niet. Want in deze mbo-instelling hebben mentoren heel wat taken en bevoegdheden ...

1. De mentor als vraagbaak en hulpverlener. Ons moderne mbo-onderwijs vraagt veel van je persoonlijke kwaliteiten. Daarbij kan je af en toe raad of hulp nodig hebben. Iedere deelnemer heeft daarom een mentor. Dat is een docent(e) die je ontwikkeling op school in het oog houdt en je daar met raad en daad bij helpt. Jaarlijks heb je drie gesprekken met de mentor, maar als het nodig is kan dat ook vaker zijn. Om jou goed te kunnen begeleiden moet de mentor natuurlijk wel op de hoogte zijn van hoe het met jou en je studie gaat. Daarom is het belangrijk dat zaken die de studie beïnvloeden bij de mentor bekend zijn.

2. De mentor als spil in de zorgstructuur. In geval van vragen of problemen wordt van jou verwacht altijd eerst naar de mentor te gaan. Als de mentor je niet zelf kan helpen, word je naar de sectorale studievoorzitter/decaan doorverwezen of naar de afdeling Studentenzaken van de vestiging (de afdeling *Deelnemers Informatie & Advies DIA*). De mentor zorgt voor een goede begeleiding en schakelt indien nodig ook het Schoolmaatschappelijk Werk of de verzuimcoördinator in. Met jouw toestemming zorgt de mentor ervoor dat de uitkomsten van die verwijzingen zo snel mogelijk naar hem of haar worden teruggekoppeld, waarna die uitkomsten met jou besproken worden.

Als er meer deskundige hulp en advies nodig is, kan de mentor (met jouw toestemming) ook het multi-professionele Zorg- en Adviesteam inschakelen. Zij bespreken hoe jouw probleem het beste kan worden aangepakt en welke begeleiding je nodig hebt. Zij geven hun advies aan de mentor door, waarna deze verder afspraken met jou maakt.

3. De mentor als liaison officer. De lesroosters vind je op het intranet. Ook wijzigingen in het rooster kun je daar vinden. De lesroosters kunnen in de loop van het schooljaar worden aangepast. Als de informatie over lesroosters achterloopt of je hebt er andere klachten over, dan moet je daarmee naar je mentor, want hij of zij is jouw contactpersoon met de studieleiding.

Als je topsporter bent, kun je dit aangeven bij je aanmelding voor de opleiding. In overleg met je mentor en de topsportcoördinator van de DIA zullen we afspraken maken hoe je de sportactiviteiten het beste met je studie kunt combineren.

Ook voor verandering van opleiding, tussentijdse uitschrijving en zaken die over certificaten of diploma's gaan, ga je eerst naar je mentor. Deze regelt de benodigde formulieren en zorgt voor verdere afhandeling en/of verstrekt informatie over wat je verder moet doen om de zaken goed te regelen.

Als je tussentijds wilt stoppen met je opleiding, bespreek je dit dus zo snel mogelijk met je mentor. Samen met de DIA-adviseur of sectorale voorlichter/decaan zal de mentor je begeleiden bij het vinden van een passende andere opleiding. Als je niet direct kunt starten met de opleiding van je keuze, regelt de mentor je aanmelding voor een opvangklas.

4. De mentor als contactpersoon met de ouders. Zolang je onder de 23 jaar bent, kunnen je ouders contact met de mentor opnemen om zich te informeren over je studievoortgang en je eventuele verzuimhistorie, tenzij je hiertegen bezwaar hebt aangetekend. Ouders/verzorgers kunnen altijd met hun vragen bij de mentor terecht.

5. Verzuimpreventie. Wij vinden het belangrijk dat de deelnemers aanwezig zijn. Daarom is er op elke vestiging een verzuimloket. Absentie dient vóór 9 uur te worden gemeld. Anders neemt de mentor contact met je op. Ziekteverzuim is in principe geoorloofd verzuim, maar als je mentor de indruk heeft dat er méér aan de hand is, kan de school je vragen om een verklaring van een arts. De mentor (en/of de leerplichtambtenaar) kan de verzuimcoördinator vragen contact met je op te nemen om samen te kijken wat er aan de hand is en hoe we jou het beste kunnen begeleiden. En als je vaak afwezig bent, neemt de verzuimcoördinator uit eigen beweging contact met je op (of met je ouders). De mentor houdt contact met je

¹ <http://forum.fok.nl/topic/2116096> (12/6/2014)

zolang je afwezig bent. Na een eventuele verzuimperiode is het raadzaam met de mentor te overleggen hoe je een eventuele leerachterstand kunt inhalen. Je bent hier zelf verantwoordelijk voor.

6. Studievoortgangsbewaking en bindend studieadvies. De studievorderingen worden vastgelegd in een dossier. Je hebt recht op regelmatige bespreking van je studieresultaten en op een gemotiveerd advies daarover. De schoolleiding zorgt voor een goed systeem van persoonlijke studiebegeleiding, studieadviesering en beroepskeuzevoorlichting. De schoolleiding wijst daarvoor een mentor aan, die het eerste aanspreekpunt voor je is, voor al je vragen over de opleiding en de school. Heb je een probleem dat je niet zelf kunt oplossen en loop je daardoor de kans dat je de opleiding niet kunt afmaken? Vraag dan je mentor om hulp. Je hebt minimaal drie keer per jaar contact met je mentor over de studievoortgang.

De mentor maakt een kort verslag van de gesprekken over de studievorderingen en van de afspraken en adviezen daarover. Dat verslag komt in je dossier, althans als jij het met de mentor eens bent over het verslag. Als jullie het niet eens kunnen worden, hecht je een notitie aan het verslag met een toelichting waarom je het er niet mee eens bent.

In de Onderwijsovereenkomst staat op welke einddatum je de opleiding moet hebben afgerond, maar die termijn kan worden verlengd. Als de studieresultaten onvoldoende zijn, kun je het advies krijgen van opleiding te veranderen, een andere school te kiezen of een baan te zoeken. Als je studieresultaten, ondanks extra persoonlijke begeleiding, gedurende een af te spreken periode verwijtbaar onvoldoende blijven, kan de school besluiten het advies bindend te maken.

Bij ongeoorloofd verzuim, voldoe je niet aan de inspanningsverplichting die in de Onderwijsovereenkomst is vastgelegd. Ook om die reden kun je een bindend studieadvies krijgen waarmee de overeenkomst beëindigd wordt.

7. Is de functie van examinator verenigbaar met die van mentor? Een examinator heeft tot taak zonder aanzien des persoons te onderzoeken en beoordelen of de kandidaat aan de tentamen- of exameneisen voldoet. In het algemeen vormt het bekleden van een hulpverlenende mentoraatsfunctie geen beletsel om vervolgens als onbevooroordeelde examinator op te treden. Maar voor het mentoraat op deze mbo-instelling, zoals beschreven in de paragrafen 1 t/m 6, ligt dat anders. In de eerste plaats dringen deze hulpverleners heel ver in de persoonlijke levenssfeer van hun cliënt door, zonder dat de cliënt zich daaraan kan onttrekken. En in de tweede plaats vervullen zij jegens diezelfde student ambtelijke taken op het gebied van verzuimcontrole, studievoortgangsbewaking en bindende studieadviesering die veel verder gaan dan cliëntgerichte hulpverlening. Het risico is dus groot dat hun objectieve oordeel als examinator vervuild raakt door bevindingen die zij als hulpverlener of als ambtelijk functionaris (en boeman?) in relatie met de betrokken student hebben opgedaan. Dat risico kan uiteraard verkleind worden door bij de examinering relatief objectieve assessmentmethoden te hanteren. Maar zelfs dan is het niet aanbevelenswaard het prestatieniveau van de kandidaat door de mentor te laten beoordelen. Als de docent-mentor toch als examinator van de betrokken student optreedt, is het in elk geval gewenst daarbij ook een tweede beoordelaar te betrekken.

Wes Holleman

weblog onderwijs 15-6-2014

<http://www.onderwijsethiek.nl>

Bronnen gebruikt in de paragrafen 1 t/m 6:

<https://www.horizoncollege.nl/deelnemers/hulp-bij-je-studie/de-mentor/>

<https://www.horizoncollege.nl/deelnemers/alles-van-a-tm-z/ouders/>

https://www.horizoncollege.nl/fileadmin/docs/deelnemers/Handleiding_Onderwijs_Algemeen_deel_2014-2015.pdf

https://www.horizoncollege.nl/fileadmin/redacteuren/documenten/Deelnemerstatuut_ROC_Horizon_College.pdf